

Angarngruppens Informationsblad

Nummer 2.. 2009 - Årgång 39

[www.angarngruppen.se]

Maj 2009.

Fågelobservationer i Angarnbygden 1:a kvartalet 2009

Sammanställda av Roland Staav

Under första kvartalet 2009 observerades 86 fågelarter i Angarnbygden jämfört med 91 arter samma tidsperiod 2008. Mycket hänger på hur vädret utvecklar sig under de sista marsdagarna och om de fåglar som normalt kommer i månadsskiftet hunnit fram. 35 nya arter kunde noteras under mars 2009 jämfört med 25 arter 2008.

Januari

1.1 En talltita vid fågelmatningen i Skesta hage (LFG).

6.1 Två-tre sävsparvar i vassen (SSM).

7.1 Fyra adulta sångsvanar sträckte SW och en gråhäger passerade mot W. (Angarngruppen).

10.1 Födosökande mindre hackspett-hona vid sommarstugeområdet (SPN).

13.1 Troligen var det häckande sångsvanparet redan nu på plats på sjöängens is (JAN).

18.1 Redan en gräsand-hona i utloppet. En fjällvråk slog en sork på isen utanför Kusta (JAN).

21.1 Rastande sånglärka på stubbåker tillsammans med cirka 300 gulsparvar öster om Morsta gård (GDK).

25.1 Sju gråsparvar vid Örsta är det högsta antalet under perioden.(DHN).

28.1 Trummande spillkråka i asphagen (KEN).

Forts..

29.1 Sju födosökande koltrastar vid fågelmatningen i Skesta hage. Sex stjärtmesar åt på talgbollarna. Den första observationen av detta beteende på fågelmatningen av SPN, skulle följas av flera på samma plats i februari.

31.1 Tre fjällvråkar övervintrade runt sjöängen

Februari

4.2 Flera övervintrade gärdsmyggar runt sjöängen varav två visade sig vid utloppet (GHE).

7.2 Hela vintern utnyttjade två tofsmesar fågelmatningen i Skesta hage (DHN).

16.2 Två varfåglar visade sig samtidigt vid sjöängen (JAN). Cirka 20 steglitsor vid Grävlingholmen.(DHN).

25.2 Sju skäggmesar födosökte i vassvippor utanför Byksberget (SPN). Hela vintern har det funnits skäggmesar i sjöängen. En skabbräv med svans som ett snöre norr om Vada kyrka (GDK).

26.2 Fem grågäss på Åstaåkern är de första för säsongen (K.Jävert).

27.2 Första skogsduvan rastade vid Örsta (JAN).

28.2 Första observation av ormvråk för året (SSM,SPN). Märkligt nog övervintrade ingen ormvråk detta år, kanske på grund av konkurrens med fjällvråkarna.

Mars (första vårmånaden)

1.3 Två snösiskor bland gråsiskor vid matningen i Skesta hage (SSM).

Forts sidan 2...

Fortsättning från föregående sida..

3.3 Två rastande tofsvipor på Åstaåkern (JAN).

4.3 Första ringduvan sträckte över södra maden och de två första starna visade sig (TEL)

Klockan 10 visade sig också en flock på 11 sånglärkor (UNR).

5.3 Två sädgäss och två kanadagäss rastade vid Lundbydicket (VNY,SPN).

7.3 Två gröngölingar vårropade vid utloppet (UFS).

9.3 Adult duvhökspår vid Lingsberg (SPN) och en adult duvhökshane som gjorde ett misslyckat utfall mot en spillkråka på Klosterbacken (KEN).

15.3 Förvår: 4 tranor sträckte österut och minst 9 havsörnar flög förbi, en flock med 5 storskarvar sträckte mot nordost och den första trädlärkan rastade vid Lundbydicket (SSM).

17.3 Första knip-paret provianterade i Lundbydicket (JAN).

18.3 En enkelbeckasin stöttes upp vid Grävlingholmen (Håkan Zwahlén) och den första bofinken noterades på sträck (JAN).

21.3 Första sädesärlan vid Örsta och fyra skratmåsar sträckte förbi. Vid Lundbydicket fem ängspioplärkor och fem krickor (3 hanar och 2 honor) (JAN,VNY,SSM). Inte mindre än 658 grågäss rastade i området (SSM).

22.3 En tidig skogssnäppa slog ner nedanför Kustaåkern (SSM).

23.3 Minst 250 stornar inräknades runt sjöängen (JAN).

25.3 Sexton sädgäss rastade på Husa-åkern. (GDK).

27.3 En silltrut sträckte mot SO tillsammans med en gråtrut (JAN,SPN).

28.3 1400-1500 sånglärkor i tre magnifika uppflog från Åstaåkern samt två rastande lappspårhanar vid Örsta (SSM).

Fortsättning..

... *Forts.*

29.3 Första större strandpiparen flög över. (DHN, SSM).

31.3 Första ljungpiparen rastade på åkern vid Lundbydicket och den första bruna kärhöken, en hona visade sig (VNY). 230 sothöns hade tydligen kommit under natten och rastade i sjöängen (JAN).

På grund av tekniska fel i föregående nummer återinförs artikeln i detta nummer. RED

Uggleholkar i Vallentuna 2008

Sju år har gått sedan medlemmar ur Angarngruppen med finansiellt stöd från Stockholms Ornitologiska Förening satte upp trettio uggleholkar i olika områden inom Vallentuna kommun. Holkarna hade inventerats årligen sedan 2004, och det gjorde vi även 2008. Resultatet liknade tyvärr det från tidigare år trots att några holkar hade förflyttats till nya områden (Sparren). Återigen måste vi konstatera att ugglorna hade ratat våra holkar. Kniporna verkar gilla kattuggleholken vid sommarstugeområdet där de häckade för fjärde året i rad. Annars är det som vanligt framför allt mesar som drar nytta av våra holkar. I fyra holkar hittade vi en talgoxekull, och i ytterligare sex tydde påbörjade eller använda mesbon på häckningsaktiviteter. En sammanfattande rapport över projektets förlopp och alla inventeringsresultat finns i Fi Sten 3:2008.

Vi ska fortsätta med inventeringarna några år till. Speciellt hoppingivande är den stora pärluggleinvasionen som svepte över landet under hösten. Tänk om just en av våra holkar kunde vara anledningen till att en eller helst två av de omkringströvande ugglorna bestämde sig för att stanna i de trakter vilka deras artfränder övergivit för många år sedan. En dröm, visst, men det är just sådana drömmar som håller motivationen för fortsatt arbete i gång.

Ett stort tack till Kjell Eriksson, Sören Lindén, Hasse Nordin och Stefan Paulin som medverkade vid omflyttning, inventering och skötsel under det gångna året.

Rudi Edelberger

projektansvarig

**Kombinerad uggle- och fågelatlasinventering i Tärnanområdet
2009 - 03 - 01**

Det blev den första mars som denna inventering/exkursion blev av. SMHI hade varnat för en passerande front under den sena kvällen men fronten saktade av under dagen så att väderleksförhållandena blev i det närmaste perfekta för att lyssna efter ugglor.

16 medlemmar i gruppen hade samlats vid Brottbysjön under eftermiddagen och vi fördelade oss i fyra olika grupper vilka besökte följande områden: Tärnans utlopp - Pukeby, trakten kring Hersby, vägen öster om St Harsjön mellan Harsbro gamla skola och Strömsberg samt skogsvägarna väster om Långsjön i Stångbergarutan.

De två förstnämnda grupperna hörde varsin visslande sparvuggla medan kattuggla hördes ropande från tre, eventuellt fyra olika håll i markerna kring Långsjön.

K E

Rensning av småfågelholkar vid Angarnssjöängen 28 februari 2009

Angarngruppen har i omgångar under åren satt upp småfågelholkar runt sjöängen. Sedan några år tillbaka har det gjorts en mer noggrann uppföljning av häckningsutfallet i dessa.

Det började 2006 då Rolf Andersson numrerade de nyare och en del av de äldre av holkarna och dessa har sedan dess bevakats under häckningstid. Holkarna finns idag i sex områden. De är 1/ runt rastplatsen vid Örsta, 2/ på Tältholmen, 3/ runt Midsommarberget med förlängning utefter skogskanten till Asphagen, 4/ på Byksbergskullen, 5/ i Stora Ekhammaren samt 6/ i Skesta hage.

Förutom att iaktta holkarna under häckningstid ingår holkrensning som en aktivitet i uppföljningsarbetet. Den har nu genomförts under senvintern i några år.

Forts..

Årets aktivitet ägde rum 28 februari då sex av föreningens medlemmar samlades vid Örsta kl. 9. Gruppen delades upp i två lag med vardera tre personer och en stege. Områdena delades upp mellan lagen och styrkorna vandrade iväg mot sina uppgifter. Förutom rensning av holkarna ingick att göra anteckningar om innehåll och status. Vädret var behagligt och en frusen markyta täcktes av ett litet snölager. Detta gjorde det lätt att ta sig fram i terrängen och eftersom det låg en bärande is på sjön, kunde man obehindrat korsa den. Hela arbetet gick ganska raskt undan och ca 11.30 kunde de två lagen sammanträffa efter 'väl förrättat värv'.

Vid genomgången av rensningsresultatet kunde konstateras att holkarnas utnyttjandegrad under 2008 varit lägre än året innan, som i och för sig var ett mycket bra år.

Här följer lite fakta.

60 holkar har rensats, en gick inte att öppna.

20 holkar hade inget spår av häckning eller f.ö. inget noterbart innehåll

2 holkar innehöll getingbon

1 holk innehöll en död ekorre

För de 37 holkar (62% av kontrollerade) som innehöll häckningsrester gällde följande.

14 innehöll talgoxe/blåmes

6 innehöll talgoxe. Ägg eller död fågel fanns kvar

2 innehöll blåmes. Ägg eller död fågel fanns kvar

7 innehöll svartvit flugsnappare, varav två med ägg eller död fågel

5 innehöll stare

1 innehöll göktyta där en vuxen och 8 ungar ringmärktes under sommaren

2 innehöll oidentifierad art, troligen nötväcka.

Resultatet från rensningen kommer att jämföras med noteringar om iakttagelser under häckningstiden för att verifiera slutsatserna och för att få en ännu tydligare bild.

Efter rensningsarbetet fortsatte en mindre grupp med att sätta upp ytterligare några holkar vid Midsommarberget och i Skesta hage.

/Stefan Paulin

Höstens exkursion till Vaddö !

Exkursionen kommer att äga rum lördagen den **3 oktober**. Alla medlemmar är välkomna att delta. Samling vid Brottbys Trafikplats kl 06.00 för gemensam färd, bilförare ersätts enligt sedvanlig taxa. Exkursionsledare är Svante Söderholm.

Vid gynnsamma väderförhållanden kan Vaddökusten erbjuda ett fint sjöfågelsträck och/eller insträckande rovfåglar och tättingar. I början på oktober pågår sträcket av änder, lommar och doppingar för fullt, och man vet inte vad som kan dyka upp, chansen finns att få se bl a labb och dvärgmåsar.

*Anmälan tom 091001 till Helena Blixt
tel bostad 512 418 70 mobil 070-338 73 43*

Nästa nummer kommer i September.

Som vanligt bygger informationsbladet på samlade insatser från oss alla. Stort som smått, med eller utan bilder. Skicka ditt bidrag till mig, **senast 28 augusti**.

Beräknad utgivning under september månad.

(bo.hedenstedt@telia.com)
alt. till Bo Hedenstedt
Prästgårdsvägen 4. 18433 Åkersberga.

Årsmötesbeslut.

Beslut om och utdelande av Vattenrallen.

Styrelsen föreslog årsmötet att vandringspriset Vattenrallen för 2008 skulle tilldelas
Hans-Georg Wallentinus.

Mötet beslöt i enlighet med styrelsens förslag och ordförande överlämnade vandringspriset till pristagaren. Styrelsens motivering var: För ett omfattande och förtjänstfullt genomfört arbete med Angarngruppens meddelanden nr 27 och 28 både som redaktör och som författare till flera avsnitt.

Distribution av Angarngruppens Information.

Eftersom nya medlemmar kommit till och någon kanske missat mina tidigare förfrågningar, ställer jag återigen frågan om distribution av informationsbladet.

Kan du tänka dig att få infobladet endast distribuerat per e-post?

Om så är fallet, så ber jag dig kontakta under tecknad.

Angående också e-post-adress för distribution av informationsbladet.

Påminnelse om att betala årsavgiften

Det har nu gått ett antal månader på 2009 och det saknas fortfarande en hel del betalningar avseende årsavgiften till föreningen. Därför vill jag på detta sätt göra en första allmän påminnelse om att betala in denna avgift. Om du är osäker på om du betalt, så kontakta mig per e-post eller telefon så får vi reda ut vad som gäller.

Avgifterna är 100:- för senior
150:- för hel familj
30:- för junior.

Betalning ska ske till plusgiro-konto 21 79 69 - 5 (Angarngruppen)

En individuell påminnelse kommer att sändas ut under juni, men eftersom detta medför en hel del arbete och kostnader, så uppskattar jag om antalet påminnelser kan minimeras.

/Stefan Paulin
08-510 11927
0702-27 45 13
stefan.paulin@swipnet.se

Vårens medlemsexkursion 2009 vid Angarnssjöängen gick av stapeln 16 maj.

Traditionsenligt var samling kl. 7 vid Örsta och vi var 12 deltagare som under Lars Frankenberg's ledning startade vår promenad. Planen var att vi skulle gå runt hela sjöängen. Vädret var vackert men kyligt, vilket gjorde att fågelsången var lite tunn.

Första stopp gjordes på Byksberget där de 'vanliga' ändarna och vadarna kunde bockas av.

Fortsättning sidan 7.

Täby-häckare!

Flera arter som kan antas häcka i Täby kommun saknar rapport i Svalan med säkert häckningskriterie.

För andra arter, även mer all dagliga, finns rapport med säkert häckningskriterie endast i enstaka av de delar av de nio atlasrutorna som berör kommunen.

Därför skulle det vara roligt om flera skådare rapporterade häckningsobservationer i Täby. Kanske har du någon häckare i din egna närmiljö? För att göra häckningsspaningen om möjligt ännu mer fångslande finns en artlista att tillgå. Den innehåller bl.a. uppgift om trolig häckningsstatus. Listan är baserad på Charley Wiklunds och Ulf Linnells mer detaljerade dokumentationer om fåglars förekomst i kommunen. Du hittar den via webbplatsen Täbys Fågelliv där jag även försökt samla länkar till intressant information om fågellivet, i synnerhet rörande det i Täby. Hör gärna av dig med tips om information som borde finnas med där. Likaså om du inte har möjlighet att rapportera i Svalan.

Ring, sms:a eller e-posta.

Tommy Stjernfelt - atlasruta [Täby \(10I9F\)](#) - tomstj@icloud.com - 0768-787032
Täbys Fågelliv - flit.nu/fagelliv

Foto Hans-Georg Wallentinus.

Naturmorgon P1 från Angarn.

Fältgruppen plats

Se artikel sidan 6.

Program-våren 2009.

Första onsdagen i varje månad: Rundvandring vid Angarn(eller annan lokal om det är något intressant på gång) för daglediga. Samling vid parkeringen Örsta kl.0730 (vi inväntar buss 625 som går från Danderyd/ Mörby kl.0710.)

December/ Januari start kl.0830. Även denna tid inväntar vi bussen från Danderyd(0815).

Lördag 16 maj. Angarnssjöängen, Örsta kl. 07.00.

Ansvarig: Lars Frankenberg.
(Endast medlemmar).

Onsdag 3 juni. Månadsrunda.
Örsta kl.07.30
Värd: Stefan Paulin.

Fredag/lördag 5-6 Juni. Nattsångarexkursion,
Örsta kl.21.30.
Ansvarig: Gunilla Lagesson.

Onsdag 1 juli. Månadsrunda.
Örsta kl.07.30
Värd: Stefan Paulin.

Onsdag 5 augusti. Månadsrunda.
Örsta. Kl.07.30.
Värd: Gunnar Hesse.

Onsdag 2 september. Månadsrunda.
Örsta kl.07.30
Värd: Hans-Georg Wallentinus.

Lördag 3 oktober. Väddö.
Anmälan till Helena Blixt, se artikel sidan 4.

Onsdag 7 oktober. Månadsrunda.
Örsta kl. 07.30.
Värd: Tryggve Engdahl.

Onsdag 4 november. Månadsrunda.
Örsta kl. 07.30.
Värd: Stefan Paulin.

Onsdag 2 december. Månadsrunda.
Örsta. Kl.08.30 (**obs avvikande klockslag**)
Värd: Lars frankenberg.

Naturmorgon i P1 sändes från Angarn!

Morgonen den 2 maj, i ett strålande vårväder, sändes Naturmorgon från Angarnssjöängen. Programmet sändes direkt och prat från Midsommarberget och rapporter från fältgruppen nere på Byksberget varvades med förinspelade inslag. Programledare var Lasse Willén och fältreporter Joakim Lindvall. All teknik sköttes av Mats Larsson i sändarbussen nedanför Midsommarberget. Lasse arbetar på Naturmorgons redaktion i Växjö, medan Joakim och Mats kommer från Radio Gävleborg. På eftermiddagen rekades området och kontakten med Kaknästornet kollades. Fältreportern skulle ha en bärbar sändare med sig, medan kommunikationen till Midsommarberget skulle ske med sladdbundna mikrofoner, två av dem var till för att ta upp miljöljud.

Redan före klockan fem på morgonen var SR-folket ute för att alla ledningar skulle hinna dras och kontakterna med fältreporter och Kaknästornet kollas. Exakt kl. 06.14 drog det hela igång, med de medverkande samlade på Midsommarberget. Efter presentation drog fältgruppen bestående av Joakim Lindvall, Eva Stenvång-Lindqvist och Lars Frankenberg iväg, medan Lasse och undertecknad skötte pratet från berget. Vi hade avtalat att fältgruppen skulle kunna bryta in i vårt prat om det skulle dyka upp något intressant. Jag fick sätta på mig ett par hörlurar för att kunna följa dels programmet, dels höra kommunikationen mellan sändarbussen och Joakim resp. Lasse. När Mats meddelade "Lasse bortkopplad", kunde vi börja prata om nästa inslag uppe från berget. Plötsligt kunde det låta "Jocke vill in!" Då var det bara att sluta även om vi var mitt inne i en mening.. Det hela kunde låta mer dramatiskt än det var – det handlade ju inte om någon ambassadokkupation – men gav lite mer liv åt programmet.

Fortsättning..

Forts..

När veckans tävlingsfråga skulle presenteras, det var f.ö. sävsparv, så hände något med fältutrustningen. Antagligen ett kabelbrott. Så pratet blev väldigt hackigt och lyssnarna slängdes mellan Joakim/Eva och Lasse/Hans-Georg. Men det är sådant som händer i direktsändning.

Då SMHI kom in fem minuter före åtta, började Mats plocka ihop alla sladdar och mikrofoner och klockan nio var allt instuvat i sändarbussen. Jag blir alltid lika förvånad över hur många som lyssnar även på ett så tidigt program som Naturmorgon; det kom kommentarer från de mest oväntade håll genom mail, telefonsamtal och direktkontakt.

/Hans-Georg Wallentinus

Platsnamn runt Angarnssjöängen IV

Vi slutade i senaste Infobladet vid Granby i gamla Össeby socken. Norr om Granby tar gården Hacksta vid. Hacksta var en av två gårdar som inte hamnade i Stockholms stads ägo på 1960-talet, den andra var en av gårdarna i Örsby by. Namnet är en anpassning till roslagsdialekten där vokalerna görs så korta som möjligt, Håcksta skrevs tidigare Hagstad (skulle uttalas med långt a i rikssvenskan). Förledet "hag" kommer från ett fornsvenskt ord för hägnad (i Västergötland finns ordet fortfarande som beteckning på stengärdes-gård) och fick sedan en överförd betydelse i ordet "hage", en betesmark omgiven av ett hägn. Som botanisk term betyder det betad mark med glest stående träd, främst lövträd (jfr Skesta hage).

Varför gården fått namnet Hacksta är lätt att förstå om man färdas på allmänna vägen från Yesterdays till Seneby. Sällsynt vackra, enbevuxna betesmarker, upptar hela nordsluttningen nedanför gården. Till ägorna hör också Hackstakullen vid dämnet i sjöängen. Det var det enda område som betades på 1970- och -80-talen. För att få igenom ett reservat bedrev länsstyrelsen kohandel med ägarna till Hacksta, som gick med på reservatsbildningen om de fick behålla jakträtten på sin fastighet. Det är fortfarande det enda stället runt sjöängen där jakt är tillåten.

Forts. sidan 8.

Fortsättning från sidan 4.

Bland änderna kan man så gott som alltid påräkna snatterand och årtå här. På vadarefronten dominerade grönenor och även enstaka brushanar kunde noteras. Vid Lundbydicket, där vi gjorde nästa uppehåll kunde Svante (Söderholm), som vi träffade här, meddela att rödstrupiga piplärkor fanns i närheten. Det dröjde inte alltför länge innan en förbiflygande piplärka, som genom sitt lockläte, kunde identifieras som 'rödstrup'.

Den landade ute på åkern där den snabbt försvann i gräset, viket gjorde att vi inte såg den mer. Observationen blev alltså inte så bra, men de som hört locklätet kunde med gott samvete kryssa denna rara art. Ytterligare en trevlig observation kunde noteras från denna plats. Över skogen i norr sträckte en flock om åtta spovar mot nord-ost. Med lite noggrann tubspaning fastslogs att det var sex småspovar och två storspovar i flocken.

På Södra maden ställdes tubarna upp för en kortare avspaning och tämligen omgående kom en vråk inflygande över Klosterbacken. Den identifierades snabbt som en bivråk och vi kunde sedan under någon minut, njuta av hur denna cirklade över maden och visade upp sig mycket pedagogiskt. Då kunde det också fastslås att det rörde sig om en adult hane.

Nu började kaffetarmen göra sig påmind och som vanligt intogs 'första frukost' på 'kaffestenen' nedanför Klosterbacken. Efter fiket, som inte stördes av några upphetsande observationer, fortsatte vandringsen med en sväng runt berget.

Vid den klassiska platsen för orkidén 'Adam och Eva' i hagen kunde vi konstatera att betydligt färre blomstänglar fanns jämfört med tidigare år. Det var dessutom uteslutande den vita varianten som blommade. På nordsidan om berget hade vi hoppats på grönsångare, men den tycktes inte vara på plats. F.ö. var det här ganska livlig fågelsång, men även gott om mygg. En gärdsmyg, som drog några sångstrofer, blev det mest upphetsande här. Promenaden fortsatte sedan i ganska rask takt utefter nordsidan. Dagens första svarthakedoppingar noterades här av några i gruppen.

Forts.

Men motljuset gjorde att de var svårsedda. Av andra skådare Det kändes därför viktigt att vi gjorde ett stopp hade vi hört att trastsångaren som nu under två veckor funnits på plats utanför Stora Ekhammaren, kunde höras även denna dag. Det kändes därför viktigt att vi gjorde ett stopp där, så att alla kunde få höra denna stora, men inte alltför väljungande sångare.

Och den var samarbetsvillig om än inte så flitig. Några 'karra karra, kriik' kunde höras utifrån vassen. En uppmärksam deltagare hittade även en rastande svartsnäppa. Det är en art som under våren 2009 varit mycket sparsam i sitt uppträdande vid sjöängen.

Nästa kaffepaus intogs i Skesta hage under mycket njutbara förhållanden. Inte heller här stördes vi av några sensationella fågelobservationer, så det var bara att slappa i det som nu var nästan sommarvärme. Även denna behagliga tillvaro hade sin ände och vi fortsatte förbi 'holk 68'. Detta har nästan blivit ett synonymt begrepp med göktyta. Den häckade här under förra året och har även ofta synts och hörts i år. Under exkursionen i slutet av april sågs göktytan mycket bra då den sysslade med vårstädning av holken.

Också nu var han mycket samarbetsvillig och kunde iaktas fint där den satt på holktaget. Under resterande promenad ned mot spången i nord-öst, över denna och så småningom upp till Midsommarberget fanns inte särskilt mycket nytt att notera.

Svarthakedoppingarna i dammen var det som gladdde mest. På Midsommarberget, dit vi anlände vid ett-tiden, gjordes den traditionella genomgången. Den visade på att 77 arter iakttagits av gruppen denna förmiddag. Några kvardröjande deltagare kunde i efterhand komplettera med två arter, trädgårdssångare och gråsparv.

En sammanfattning av exkursionen blir vackert väder, en hyfsad artlista och en fåtalig men mycket trivsamt deltagargrupp.

Stefan Paulin.

Fortsättning från sidan 6.

Uppe i backen mot Karby, dvs. norrut, ligger byn Målsta. Märkligt nog ligger Målsta i Vada socken, trots att den är belägen på östra sidan av Hackstabäcken. Betydelsen av förledet ”mål” är inte helt klarlagt, men ett förslag är att det syftar på förekomst av sand och grus. I så fall skulle det finnas tre byar på den östra sidan av sjöängsbäcken som har namn efter sten, grus och sand: Rörby i söder, Årsta på mitten och Målsta i norr. Det kan inte vara en tillfällighet utan här måste det finnas grusförekomster, antagligen delvis ursvallade av havet, som har varit av betydelse. I annat fall skulle byarna inte fått dessa namn. Nere vid bron över Hackstabäcken ligger Ådalen, en liten fastighet som är urskild från Målsta. Namnet är inte gammalt och är kanske en lek med platsen Ådalen i Ångermanland, ungefär som Kinnekulle på Örsta. Förbi Ådalen, och speciellt nedströms, var ån tidigare starkt vindlande, meandrande. Ån rätades delvis ut i samband med att det byggdes en kvarn i bäcken, där det börjar falla ifrån. Där fanns också en väderkvarn och tillsammans kallades kvarnfastigheten ”Seneby kvarnar”. Men allt var borta redan vid sekelskiftet 1900. Resten av ån uppströms rätades ut vid regleringen 1892. Seneby, nordväst om sjöängen, och Hacksta, nordost om den, kan ses som storgårdar vid sundet från den tidigare Angarnsviken. Då gårdarna började bebos var Angarnssjön fortfarande en vik av havet och här kunde storbönderna ha lite koll på vilka som färdades ut och in i viken som låg ”an mot Garn”. Här var det också ett bra skyltläge och det växte från omkring 400 år före Kristus upp ett stort gravfält här, på bägge sidorna om sundet in i Angarnsviken (se vidare jubileumsmeddelandet). Tolkningen av namnet Seneby är osäkert. En ort med liknande förled föreslås kunna föras tillbaka på ordet sand. I så fall skulle det vara en fjärde by runt sjöängen som syftar på förekomst av sten, grus eller sand. En annan tolkning skulle kunna vara att det syftar på (segt) gräs, dvs. samma ordstam som i sena. Gräs- eller halvgräs som har haft sen- inslag i namnet är blåtåtel, svingelarter och t.o.m. en del starrarter. Byar med namn som anspelar på växter *forts..*

är vanliga i Västergötland. Tills vidare får bynamnet vara oförklarat, men det senare låter väl inte helt osannolikt.

Vid vägen från Seneby mot Lingsberg ligger den lilla fastigheten ”Kappen” (med den typiskt svenska betoningen på bägge vokalerna). Den ligger i gränsen mellan Seneby och Skesta och är antagligen ytterligare ett exempel på skämtlynnat hos folk i trakten. ”Kappe” är något väldigt litet. Ett kappland var en 32-endels tunnland, 154,2 kvadratmeter. Kappe var också ett rymdmått – en kappe utsäde, 4,58 liter, räckte till att beså ett kappland, En tunna utsäde räckte förstås till att beså ett tunnland (ungefär en halv hektar). Nu är det bara en by kvar i Vada socken, Skesta, men den får dröja till nästa gång.

Hans-Georg Wallentinus.

Angarngruppens styrelse.

Ordförande: Lars Frankenberg,
tel. 08-754 64 28,
(lars.frankenberg@home.se).

Vice ordförande & webbmästare:
Hans-Georg Wallentinus
tel. 08-510 104 31.

Sekreterare: Svante Söderholm,
tel. 08-7830029,
(svante.soderholm@punkt.se.se)

Kassör: Stefan Paulin,
tel. 08-510 119 27,
(stefan.paulin@swipnet.se).

Inventeringssektionen: Kjell Eriksson,
tel. 08-847069.

Roland Staav, tel. 08-84 61 69.

Naturvårdssektionen: Jan Sollenberg,
tel. 08-754 30 89.

Gunilla Lagesson, tel. 076-1224847.

Informationssektionen: Bo Hedenstedt
tel. 08-54061484
(bo.hedenstedt@telia.com).

Anders Barkengren tel. 070-4851645.

Övriga ledamöter: Helena Blixt
tel. 08-51241870

Gunnar Hesse tel. 070-5566634.

Eric Renman. tel. 073-0430039.

Föreningens hemsida: <http://www.angarngruppen.>